

СТАНОВИЩЕ

**ПО КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ ДОЦЕНТ
ПО НАУЧНА ОБЛАСТ 2. ХУМАНИТАРНИ НАУКИ, ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ**

2.1. ФИЛОЛОГИЯ (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – МОРФОЛОГИЯ),

ОБЯВЕН В ДВ, БРОЙ 64 ОТ 30.07.2024 Г.,

С КАНДИДАТ:

гл. ас. д-р Ласка Ангелова Ласкова

Катедрата по български език във Факултета по славянски филологии на СУ „Св. Климент Охридски“

АВТОР НА СТАНОВИЩЕТО:

проф. д-р Светла Коева

Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ към Българската академия на науките

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Конкурсът за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна област 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Български език – Морфология, е обявен за нуждите на Катедрата по български език във Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ в „Държавен вестник“, бр. 64 от 30.07.2024 година. Документи за участие в него е подала една кандидатка – гл. ас. д-р Ласка Ангелова Ласкова. Тя е завършила специалността „Българска филология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 2002 година, а от 2003 година е магистър в специалността „Лингвистика“ на същия университет. През 2010 година получава образователната и научна степен „доктор“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ след защита на дисертация на тема „Употреба на времената в сложни съставни изречения с ментални предикати (предикати за перцепция)“.

От 2007 г. д-р Ласкова е хоноруван, а от 2010 г. редовен асистент в Катедрата по български език във Факултета по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. От 2011 година тя е главен асистент в същата катедра. В периода от 2012 до 2019 година д-р Ласка Ласкова е лектор по български език, литература и култура в

Болонския университет, Кампус Форли, във Факултета по писмен и устен превод. От 2020 година насам има висока аудиторна заетост – 605 часа пред последната академична година, и е разработила три електронни курса и електронни упражнения за семинарни занимания по „Съвременен български език“ и „Морфология на българския език“ към различни специалности на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Д-р Ласкова е била член на осем научни проекта с външно финансиране (пет от НИС и НИД на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, един от Фонд „Научни изследвания“ и два по европейски програми), два от проектите са международни.

Прегледът на данните за професионалното развитие на гл. ас. д-р Ласка Ласкова дава основание да се направи изводът, че тя има необходимия професионален опит по специалността, по която е обявен конкурсът. Представените документи съответстват на всички нормативни изисквания и доказват основателността и необходимостта на процедурата.

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ д-р Ласкова участва с две монографии: „Времената в изречения с ментални предикати. Предикати за перцепция“ и „Предложните изрази в българския език. Деадвербиални комитативни предложни изрази“, деветнадесет самостоятелни студии и статии и една в съавторство, всички издадени след 2005 година. Участвала е в 36 национални и международни научни конференции в страната и чужбина с доклади в областта на морфологията, синтаксиса, лексикологията, компютърната лингвистика. Има регистрирани единадесет цитирания на трудовете на д-р Ласкова от български и чуждестранни учени.

Предоставените публикации и справка за цитирания показват, че са изпълнени **минималните национални изисквания** по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТКАТА

Основна тежест в научните изследвания на д-р Ласка Ласкова имат двете монографии: „Времената в изречения с ментални предикати. Предикати за перцепция“. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2024, с. 334. ISBN 978-619-7433-8 и „Предложните изрази в българския език. Деадвербиални комитативни предложни изрази“. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2024, с. 374. ISBN 978-619-7785-01-2.

Монографията „Времената в изречения с ментални предикати. Предикати за перцепция“ е посветена на описанието на комбинаториката между глагол за възприятие и подчинено *да-* или *че-*изречение. Открояват се семантичните характеристики на предикатите, които определят селективните ограничения при избора на употреба на темпорални категории. Българският език се определя типологично по класификацията на Яел Шарвит към езиците без изискване за съгласуване на темпоралните категории в главно и подчинено изречение и без задължително изискване към сегашните форми за означаване на едновременност с акта на комуникация. Приема се релевантността на понятията *отправна точка*, *перспектива* и *интервал на референтност* за моделирането на българската темпорална система и се аргументира въвеждането на понятията *абсолютен презенс* и *абсолютен перфект*. В рамките на избрания теоретичен апарат са разработени и пет отделни публикации, които се фокусират върху употребата на свидетелски времена в *да-*изречения.

В монографията „Предложните изрази в българския език. Деадвербиални комитативни предложни изрази“ се предлага набор от диагностични тестове за определяне на степента на лексикализация на последователностите *наречие и предлог* и *предлог, съществително име и предлог*: честотност, десемантизация, конструктивна обусловеност на значението, морфологична вариативност, вариативност на предлозите, различни видове трансформации. Предложните изрази, които се изследват, са определени с честотен метод, приложен върху корпусни данни. Очертани са основните еволюционни сценарии и фактори, които способстват за възникването на определени конструкции. В тематично свързани публикации д-р Ласкова предлага съпоставка на подходите при моделирането на подчинителните предложни връзки.

Кандидатката проявява интерес и към изследването на местоименната система на съвременния български език.

В обобщение, трудовете на д-р Ласкова се отличават с точност и прецизност на анализа, който се базира на реални езикови факти, изчерпателност на обобщенията и непротиворечивост на направените заключения.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

На базата на представените от д-р Ласкова материали и научни трудове по настоящия конкурс може да се заключи, че са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни

степени и за заемане на академични длъжности в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Д-р Ласка Ласкова е специалист с трайни интереси в областта на морфологията и синтаксиса и има съществен опит в преподаването на българска морфология и български език като чужд. Нейните изследвания се отличават с научна добросъвестност и експертна компетентност. Публикациите ѝ имат приносен характер в теоретичен план, който все повече ще бъде оценяван в бъдеще.

Въз основа на представените научни трудове с доказани приноси и доказателствата за преподавателската и проектната дейност на кандидатката подкрепям избора на гл. ас. д-р Ласка Ангелова Ласкова и убедено препоръчвам на членовете на уважаемото Научно жури да гласуват **ЗА** това тя да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност Български език – Морфология.

09.12.2024

проф. д-р Светла Коева